

**ИНДИКАТОРИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ГОДИШНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА КАЧЕСТВОТО НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБУЧЕНИЕ В ЦЕНТРОВЕТЕ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ**

(на основание чл. 42, т. 12 във връзка с чл. 22, ал. 9 от ЗПОО)

**I. САМООЦЕНЯВАНЕ ПРИ ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИНДИКАТОРИ ЗА КАЧЕСТВО НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБУЧЕНИЕ**

Самооценяването на качеството на професионалното обучение в ЦПО се извършва в *три области*:

1. достъп до професионално обучение;
2. придобиване на професионална квалификация;
3. реализация на лицата, придобили професионална квалификация.

За всяка от областите самооценяването се осъществява по *индикатори*, при използване на критерии, определящи равнището на качеството.

*Критериите* се оценяват с точки, като максималният общ брой точки по всички критерии е 100.

*Максималният брой точки* за всеки критерий се разпределя по индикатори в *три равнища на оценяване*.

Постигнатото качество се определя чрез крайна оценка, която се формира от сбора от получените точки по всички критерии.

*Крайната оценка* на постигнатото качество може да е със следните равнища:

1. *отлично* - при крайна оценка *от 91 до 100 точки*;
2. *добро* - при крайна оценка *от 66 до 90 точки*;
3. *задоволително* - при крайна оценка *от 46 до 65 точки*;
4. *незадоволително* - при крайна оценка *до 45 точки включително*.

**Използвани съкращения:**

**ДОИ** – държавно образователно изискване (за придобиване на квалификация по професия, за които няма утвърден ДОС)

**ДОС** – държавен образователен стандарт (за придобиване на квалификация по професия)

**ИКТ** – информационни и комуникационни технологии

**ПО** - професионално обучение

**ЦПО** - Център за професионално обучение

**Използвани категории:**

**Лица, преждевременно напуснали образователната система (училище)** - лицата между 18 и 24 години, завършили основно образование или по-ниска образователна степен, и които вече не участват в никаква форма на образование или обучение (съгл. с Препоръката на Съвета на Европейския съюз от 28 юни 2011 г., засягаща политиките за намаляване на преждевременното напускане на училище (2011/С 191/01)

**Уязвими групи** - курсисти със специални образователни потребности (с увреждания), социално слаби, имигранти и пр.

**II. КРИТЕРИИ ПО ОБЛАСТИ НА ОЦЕНЯВАНЕ И ИНДИКАТОРИ (ПОКАЗАТЕЛИ) ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ПОСТИГНАТОТО КАЧЕСТВО**

№ по ред	Области на оценяване индикатори	максимален брой точки	критерий за измерване/оценка	критерий за измерване/оценка	критерий за измерване/оценка
<b>1</b>	<b>Достъп до професионално обучение</b>	<b>20,00</b>			
1.1	Публичност и популяризиране на предлаганото професионално обучение (ПО)	2,00	За популяризиране на информация, свързана с професионално обучение (ЦПО) се използва единствено Регистър на лицензираните центрове, достъпен чрез сайта на НАПОО <b>0,50 т.</b>	Изготвят се и се издават информационни, рекламни и други видове табла, рекламни материали и електронни информационни средства в сградата на ЦПО или се поддържа динамичен сайт с актуална информация за курсовете за ПО <b>1,00 т.</b>	Използват се многообразни начини и средства за публичност и популяризиране на предлаганото ПО - електронни информационни средства; брошури, рекламни материали и др. и се поддържа динамичен сайт за курсовете за ПО <b>2,00 т.</b>
1.2	Достъп на уязвими групи до предлагано професионално обучение от ЦПО	2,00	Липсва достъп на уязвими групи до предлагано ПО <b>0,00 т.</b>	Налице е достъп, но през периода не е провеждано ПО на уязвими групи <b>1,00 т.</b>	Налице е достъп и през периода е провеждано ПО на уязвими групи <b>2,00 т.</b>
1.3	Достъп на лица, преждевременно напуснали образователната система до предлагано професионално обучение от ЦПО	2,00	Липсва достъп на лица, преждевременно напуснали образователната система до предлагано ПО <b>0,00 т.</b>	Налице е достъп на лица, преждевременно напуснали образователната система до предлагано ПО, но през периода не е провеждано обучение на тази категория лица <b>1,00 т.</b>	Налице е достъп и през периода е провеждано ПО на лица, преждевременно напуснали образователната система <b>2,00 т.</b>

1.4	Осигурена достъпна архитектурна среда	2,00	Липсва осигурена достъпна архитектурна среда <b>0,00 т.</b>	Налице е частично достъпна архитектурна среда с обособени рампи към входовете <b>1,00 т.</b>	Осигурена е напълно достъпна архитектурна среда - обособени рампи към входовете; адаптирано санитарно помещение за специални потребности на ползващите ги; асансьори <b>2,00 т.</b>
1.5	Наличие на материално-техническа база (собствена или наета) за проведените обучения по професии (учебни кабинети, учебни работилници, лаборатории и др.) в съответствие с изискванията на ДОС/ДОИ	3,00	Налице са учебни кабинети и работилници/лаборатории, но не по всички изучавани професии/специалности; наличните са оборудвани с морално и физически остаряла, често повреждаща се техника <b>1,00 т.</b>	Налице са учебни кабинети и работилници/лаборатории по професиите и специалностите, за които Центърът е провел ПО; наличните са оборудвани с работеща и използваща се в голяма част от реалния бизнес техника <b>2,00 т.</b>	Налице са учебни кабинети и работилници/лаборатории по всички професии и специалности, за които Центърът е лицензиран да провежда ПО; наличните са оборудвани с работеща и използваща се в голяма част от реалния бизнес техника; поне една от учебните работилници/лаборатории е оборудвана със съвременна работеща техника, използвана от фирмите в бранша <b>3,00 т.</b>
1.6	Достъп до ПО по професии и специалности с приоритетно значение на регионалния пазар на труда и проведено обучение по тях	2,00	ЦПО не е лицензиран по професии/специалности, които са с приоритетно значение на регионалния пазар на труда <b>0,00 т.</b>	ЦПО е лицензиран по професии/специалности, които са с приоритетно значение на регионалния пазар на труда, но не е провеждал ПО по тях <b>1,00 т.</b>	ЦПО е лицензиран по професии/специалности, които са с приоритетно значение на регионалния пазар на труда и е провеждал ПО по тях <b>2,00 т.</b>

1.7	Равнище на административно обслужване	1,00	Административното обслужване не е ефективно - налице са жалби, не се използват възможностите на ИКТ; служителите, които го осъществяват, не са компетентни, често са груби и неучтиви <b>0,00 т.</b>	Административното обслужване позволява бърз и надежден достъп до информация, предлага полезни и лесни за използване инструменти; използват се и различни форми на ИКТ; служителите не винаги са компетентни, вежливи и коректни <b>0,50 т.</b>	Административното обслужване позволява бърз и надежден достъп до информация, предлага полезни и лесни за използване инструменти; използват се и различни форми на ИКТ; служителите са компетентни, вежливи, коректни, любезни и приветливи <b>1,00 т.</b>
1.8	Предоставяне на възможност за професионално обучение в различни форми на обучение*	2,00	ЦПО осигурява възможност за ПО само в една форма на обучение <b>0,50 т.</b>	ЦПО осигурява възможност за ПО в повече от три форми на обучение, но не във всички <b>1,00 т.</b>	ЦПО осигурява възможност за ПО във всички форми на обучение, включително обучение чрез работа <b>2,00 т.</b>
1.9	Относителен дял на курсистите от уязвими групи спрямо общия брой обучавани (%)*	2,00	До 2% <b>0,50 т.</b>	От 3% до 10% <b>1,00 т.</b>	Над 10% <b>2,00 т.</b>
1.10	Предоставяне на възможност за валидиране на професионални знания, умения и компетентности на лица, навършили 16 г., по утвърдени от ЦПО правила и ред за валидиране	2,00	Не се предоставя възможност за валидиране на професионални знания, умения и компетентности на лица, навършили 16 г. <b>0,00 т.</b>	Предоставя се възможност за валидиране на професионални знания, умения и компетентности на лица, навършили 16 г. по една професия/специалност <b>1,00 т.</b>	Предоставя се възможност за валидиране на професионални знания, умения и компетентности на лица, навършили 16 г. по повече от една професия/специалност <b>2,00 т.</b>

2	<b>Придобиване на професионална квалификация</b>	<b>65,00</b>			
2.1	Функционираща вътрешна система за осигуряване на качеството на професионалното обучение в ЦПО, вкл. механизъм за вътрешен мониторинг и контрол	3,00	Разработена вътрешна система за осигуряване на качеството и е налице механизъм за вътрешен мониторинг и контрол, които не функционират <b>0,50 т.</b>	Разработена е вътрешна система за осигуряване на качеството и е налице механизъм за вътрешен мониторинг и контрол, които функционират епизодично <b>1,50 т.</b>	Разработена е вътрешна система за осигуряване на качеството, която функционира, отчитат се резултати от нея при използване на механизъм за вътрешен мониторинг и контрол, отчитат се резултати, на основание на които се правят анализи и изводи <b>3,00 т.</b>
2.2	Проведено измерване на постигнатото качество чрез самооценяване през предходната година	3,00	Не е проведено самооценяване, поради лицензиране на ЦПО през текущата година <b>0,50 т.</b>	Проведено е измерване на постигнатото качество при липса на провеждано професионално обучение през предходната година, без да са набелязани коригиращи мерки <b>1,50 т.</b>	Проведено е измерване на постигнатото качество при проведено професионално обучение през предходната година и са набелязани коригиращи мерки <b>3,00 т.</b>
2.3	Относителен дял на учебните програми, разработени с участието на социалните партньори (синдикати, бизнес), от общия брой учебни програми (%)	3,00	До 10% <b>0,50 т.</b>	От 11% до 60% <b>1,50 т.</b>	Над 60% <b>3,00 т.</b>

2.4	Актуализирани учебни планове и програми в съответствие с промяна в ДОС, промяна в нормативната уредба за ПО, по заявка на възложителя на обучението и др.	3,00	Не са актуализирани учебните планове и програми през периода на самооценяването <b>0,00 т.</b>	Актуализирани са само учебните планове и програми, по които се провежда обучение <b>1,50 т.</b>	Актуализирани са учебните планове и програми, по които се планира и провежда обучение <b>3,00 т.</b>
2.5	Осигурен преподавателски състав с квалификация, съответстваща на изискванията, определени в ДООИ/ДОС за обучение с придобиване на квалификация по професия	3,00	Преподавателският състав е представеният при лицензиране/изменение на лицензията на ЦПО, но се използва 50% от него <b>1,00 т.</b>	Преподавателският състав е представеният при лицензиране/изменение на лицензията на ЦПО, използвани са повече от 75% от преподавателите, като ЦПО няма политика за разширяване на базата от преподаватели <b>2,00 т.</b>	Преподавателският състав отговаря 100% на изискванията на ДООИ/ДОС, като са добавени нови преподаватели, както за обучение по теория, така и за обучение по практика <b>3,00 т.</b>
2.6	Относителен дял на преподавателите, участвали в различни форми на допълнително обучение и квалификация, за актуализиране и повишаване на професионалните знания, умения и компетентности, в т.ч. и чрез мобилност в друга страна и/или на работно място в реална работна среда, спрямо общия брой преподаватели (%)	3,00	До 20% от преподавателите са повишили квалификацията си, преди всичко чрез вътрешнофирмени обучения <b>0,50 т.</b>	От 21% до 60% от преподавателите са повишили квалификацията си, използвайки различни форми на допълнително обучение <b>2,00 т.</b>	Над 60% от преподавателите са повишили квалификацията си, използвайки различни форми на допълнително обучение, актуализирали са и са повишили професионалните си знания и умения, съгл. изискванията на ДООИ/ДОС <b>3,00 т.</b>

2.7	Използване от преподавателите на разнообразни интерактивни форми и методи на преподаване, насочени към практиката*	3,00	Осигурени са ИКТ от ЦПО, които преподавателите не използват и не прилагат интерактивни методи за преподаване <b>0,50 т.</b>	Осигурени са условия за ползване на мултимедия и интернет в над 50 % от всички кабинети. Прилагат се интерактивни методи, като: ситуационни (симулация, ролеви игри, казуси и др.); опитни (проекти, експерименти); дискуссионни (дебати, беседи, дискусии). <b>2,50 т.</b>	Осигурени са условия за ползване на мултимедия и интернет в над 60 % от всички кабинети. Осигурен е необходимия софтуер за професионално обучение. Прилагат се интерактивни методи, като: ситуационни (симулация, ролеви игри, казуси и др.); опитни (проекти, експерименти); дискуссионни (дебати) <b>3,00 т.</b>
2.8	Относителен дял на курсистите, провели практическо обучение на работно място в реална работна среда, при работодател, спрямо общия брой обучавани (%)*	3,00	Учебната практика се провежда в базите на ЦПО за теоретично обучение, а за производствената практика са осигурени работни места в реална работна среда само за 10% от курсистите, които провеждат такава <b>0,50 т.</b>	Учебната практика се провежда в базите на ЦПО за теоретично обучение или в учебна работилница на стопанска организация, а за производствената практика са осигурени работни места в реална работна среда за 11 % - 70% от курсистите, които провеждат такава <b>2,50 т.</b>	Учебната практика се провежда в базите на ЦПО за теоретично обучение, а за производствената практика са осигурени работни места в реална работна среда за над 70% от курсистите, които провеждат такава <b>3,00 т.</b>
2.9	Относителен дял на напусналите ПО спрямо постъпилите в началото на обучението (%)*	3,00	Над 5% <b>0,00 т.</b>	От 3% до 5% <b>1,50 т.</b>	От 0% до 3% <b>3,00 т.</b>
2.10	Относителен дял на придобилите професионална	5,00	До 49% <b>2,00 т.</b>	От 50% до 84% <b>3,00 т.</b>	От 85% до 100% <b>5,00 т.</b>

	квалификация спрямо постъпилите в началото на обучението (%)*				
2.11	Относителен дял на придобилите професионална квалификация лица от уязвимите групи спрямо постъпилите в началото на обучението лица от тези групи (%)*	5,00	До 49% <b>2,00 т.</b>	От 50% до 84% <b>3,00 т.</b>	От 85% до 100% <b>5,00 т.</b>
2.12	Относителен дял на придобилите професионална квалификация лица от преждевременно напусналите образователната система спрямо постъпилите в началото на обучението лица от тези групи (%)*	5,00	До 49% <b>2,00 т.</b>	От 50% до 84% <b>3,00 т.</b>	От 85% до 100% <b>5,00 т.</b>
2.13	Относителен дял на успешно положилите <i>държавен изпит</i> за придобиване на степен на професионална квалификация и/или <i>изпит</i> за проведено професионално обучение по част от професията от допуснатите до тези изпити	5,00	До 49% <b>2,00 т.</b>	От 50% до 84% <b>3,00 т.</b>	От 85% до 100% <b>5,00 т.</b>



	(%)*				
2.14	Относителен дял на проведените изпити за придобиване на квалификация по професии с участието на представители на работодателите и представители на работниците и служителите спрямо общия брой на проведените изпити (%)*	3,00	Представителите на работодателите и на работниците и служителите са поканени, но не са участвали в провеждането на изпитите за придобиване на квалификация по професии поради отказ (с писмо или мълчалив отказ) 0% <b>0,50 т.</b>	Представителите на работодателите и на работниците и служителите се отзовават на поканите на училището и участват в до 50% от изпитите <b>2,00 т.</b>	Представителите на работодателите и на работниците и служителите се отзовават на поканите на училището и участват в над 50% от изпитите <b>3,00 т.</b>
2.15	Относителен дял на проведено валидиране на професионални знания, умения и компетентности от общия брой курсисти, придобили степен на професионална квалификация и/или квалификация по част от професия (%)**	3,00	До 10% <b>0,50 т.</b>	От 11% до 30% <b>1,50 т.</b>	Над 30% <b>3,00 т.</b>
2.16	Формулиране на критериите за оценяване на знанията, уменията и компетентностите и информираност на курсистите за тях	3,00	От 31 % до 60 % от преподавателите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на курсистите. Курсистите са запознати с критериите. <b>1,50 т.</b>	От 61 % до 80 % от преподавателите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на учениците. Курсистите са запознати с критериите. <b>2,50 т.</b>	Над 80 % от преподавателите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на курсистите. Курсистите са запознати с критериите. <b>3,00 т.</b>

2.17	Използване на разнообразни форми за текуща проверка на знанията, уменията и компетентностите на курсистите*	3,00	От 31 % до 60 % от преподавателите използват разнообразни форми за текуща проверка на знанията, уменията и компетентностите на курсистите <b>1,50 т.</b>	От 61 % до 80 % от преподавателите използват разнообразни форми за текуща проверка на знанията, уменията и компетентностите на курсистите <b>2,50 т.</b>	Над 80 % от преподавателите използват разнообразни форми за текуща проверка на знанията, уменията и компетентностите на курсистите <b>3,00 т.</b>
2.18	Участие в национални и международни програми и проекти	3,00	ЦПО няма участие в програми и проекти <b>0,00 т.</b>	ЦПО участва в програми, (национални, европейски, други международни) - най-малко един брой <b>1,50 т.</b>	ЦПО участва в програми, (национални, европейски, други международни) – два и повече броя <b>3,00 т.</b>
2.19	Сътрудничество със социалните партньори на местно и регионално ниво (представители на работодателите и представители на работниците и служителите)	3,00	ЦПО не си сътрудничи с представителите на работодателите и представителите на работниците и служителите на местно и регионално ниво <b>0,00 т.</b>	ЦПО си сътрудничи с представителите на работодателите и представителите на работниците и служителите на местно и регионално ниво във връзка с провеждане на изпитите за придобиване на професионална квалификация <b>1,50 т.</b>	ЦПО си сътрудничи с представителите на работодателите и представителите на работниците и служителите на местно и регионално ниво във връзка с провеждане на изпитите за придобиване на професионална квалификация, за осигуряване на работни места в реална работна среда за провеждане на практическото обучение на курсистите <b>3,00 т.</b>

<b>3</b>	<b>Реализация на лицата, придобили професионална квалификация</b>	<b>15,00</b>			
3.1	Относителен дял на реализираните лица на пазара на труда по професията (до една година след придобиването на професионалната квалификация) спрямо общия брой придобили професионална квалификация по същата професия (%)*	3,00	От 10% до 39% <b>1,00 т.</b>	От 40% до 50% <b>2,00 т.</b>	Над 50% <b>3,00 т.</b>
3.2	Относителен дял на продължилите ПО, за актуализиране или разширяване на придобитата професионална квалификация, спрямо общия брой придобили професионална квалификация (%)*	3,00	От 10% до 39% <b>1,00 т.</b>	От 40% до 50% <b>2,00 т.</b>	Над 50% <b>3,00 т.</b>
3.3	Степен на удовлетвореност на завършилите ПО от качеството на професионалната подготовка (установява се при проведено анкетиране)	3,00	Под 50% от анкетираниите, завършили ПО, са удовлетворени от качеството на професионалната подготовка <b>1,00 т.</b>	От 51% до 70% от анкетираниите, завършили ПО, са удовлетворени от качеството на професионалната подготовка <b>2,00 т.</b>	Над 70% от анкетираниите, завършили ПО, са удовлетворени от качеството на професионалната подготовка <b>3,00 т.</b>

	на курсистите след приключване на обучението)*				
3.4	Степен на удовлетвореност на работодателите от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от пригодността им за заетост (установява се при проведено анкетирание на работодателите)*	3,00	Под 50% от анкетираните работодатели са удовлетворени от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от пригодността им за заетост <b>1,00 т.</b>	От 51% до 70% от анкетираните работодатели са удовлетворени от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от пригодността им за заетост <b>2,00 т.</b>	Над 70% от анкетираните работодатели са удовлетворени от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от пригодността им за заетост <b>3,00 т.</b>
3.5	Степен на удовлетвореност на работодателите от партньорството с ЦПО (установява се при проведено анкетирание на повече от 50% от работодателите - партньори на ЦПО)*	3,00	Под 50 % от анкетираните работодатели са удовлетворени от партньорството с ЦПО <b>1,00 т.</b>	От 51% до 70% от анкетираните работодатели са удовлетворени от партньорството с ЦПО <b>2,00 т.</b>	Над 70% от анкетираните работодатели са удовлетворени от партньорството с ЦПО <b>3,00 т.</b>
		<b>100,00</b>			

**Указание за използване на индикаторите:**

\*индикаторът се използва при наличие на провеждано професионално обучение през периода (годината), за който се отнася самооценяването

\*\* индикаторът се използва при проведено валидиране на професионални знания, умения и компетентности през периода (годината), за който се отнася самооценяването